

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Zgodnie z Ustawą o systemie oświaty (tekst wg stanu prawnego na dzień 9.04.2015 r.) Art. 44b. pkt 3:

"Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;

2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych."

"Ocenianie to system monitorowania pracy ucznia, kontrolujący postępy ucznia, informujący rodziców na temat umiejętności ucznia oraz wskazujący sposoby doskonalenia umiejętności przez ucznia".

1. Obszary aktywności podlegające ocenie.

1) różne formy wypowiedzi pisemnych, w tym tekstów użytkowych, m. in. karty pracy ćwiczenia redakcyjne krótkiej i długiej wypowiedzi;

2) pisemne odpowiedzi na pytania i polecenia dotyczące odbioru tekstów kultury i zagadnień językowych, w tym z zakresu gramatyki, poetyki i stylistyki – wynikające z bieżącej realizacji programu nauczania, służące ćwiczeniu, utrwalaniu i sprawdzaniu wiedzy i umiejętności;

3) prace klasowe (wypracowania i zadania testowe);

4) ustne wypowiedzi przygotowane przez ucznia o zaplanowanej kompozycji (np. przemówienie, prezentacja ustna, referat);

5) ustne wypowiedzi służące bieżącej kontroli postępów ucznia w nauce (z lekcji poprzedniej i bieżącej);

6) tzw. aktywność (zaangażowanie ucznia w przebieg lekcji w związku z realizowanym materiałem);

8) złożone aktywności i umiejętności, takie jak prezentacje (z wykorzystaniem multimediiów), udział w projektach, przygotowanie inscenizacji;

9) dodatkowe prace dot. zagadnień obowiązkowych podejmowane przez ucznia;

10) dodatkowe prace nadobowiązkowe dobrowolnie podejmowane przez ucznia;

2. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia i wpływ (waga) ustalonych za nie ocen (tzw. ocen cząstkowych) na ocenę klasyfikacyjną:

Forma sprawdzania osiągnięć	Zakres	Waga
Ćwiczenia redakcyjne	Plan, plan twórczy, konspekt, streszczenie logiczne, notatka syntetyzująca, pisanie segmentów pracy, prace stylistyczne rozwijające	3

	kompetencje językowe.	
Test z epoki.	Sprawdzenie wiedzy z zakresu epoki według zagadnień podanych przez nauczyciela.	4
Praca klasowa	Konstrukcja własnej wypowiedzi na podstawie omówionych lub zleconych do powtórzenia lektur.	5
Test lekturowy	Test sprawdzający znajomość tekstu/ na wejście/ oraz test sprawdzający rozumienie lektury po jej omówieniu.	6
Praca literacka (klasa)	Konstrukcja własnej wypowiedzi na podstawie aktualnie omawianych tekstów.	3
Praca literacka (dom)	Konstrukcja własnej wypowiedzi na podstawie tekstów omawianych w trakcie nauki szkolnej.	3
Praca literacka poziom rozszerzony	Konstrukcja własnej wypowiedzi na podstawie tekstów omawianych w trakcie nauki szkolnej.	4
Praca projektowa na lekcji	Karty pracy indywidualnej i grupowej, małe projekty, wypowiedzi na lekcji, ćwiczenia do tekstów.	4
Podsumowanie aktywności	Podsumowanie semestralne według ustalonych reguł.	3
Praca domowa	Ćwiczenia redakcyjne krótkiej odpowiedzi dotyczące zagadnień i tekstów omawianych w trakcie nauki szkolnej,	2
Dłuższa wypowiedź ustna	Konstrukcja wypowiedzi na określony temat przygotowywana w domu.	4
Kartkówka	3 ostatnie tematy	3

3. Inne zasady i warunki oceniania osiągnięć edukacyjnych

- A. Zgodnie z przepisami prawa oświatowego stosowana jest zasada kumulacji wiedzy, co znaczy, że uczeń powinien w razie potrzeby wykazać się wiedzą i umiejętnościami z poprzednich etapów edukacji, klas programowo niższych oraz materiału w danej klasie realizowanego.
- B. Wprowadzając kolejne formy prac klasowych i domowych oraz zadania nowego typu (nieznane jeszcze uczniom), nauczyciel wyjaśnia sposób realizacji zadań trudnych i złożonych oraz stawiane uczniom wymagania.
- C. Zapowiadając sprawdziany sumujące, nauczyciel określa zakres materiału objętego sprawdzianem.

- D. Sprawdziany, kartkówki i prace klasowe oceniane są kryterialnie (za pomocą punktacji przeliczanej na oceny), wypracowania domowe oraz wypowiedzi ustne – holistycznie lub kryterialnie (zależnie od formy wypowiedzi, poziomu zaawansowania uczniów i tematu).
- E. Ocenione prace klasowe (sprawdziany, kartkówki, wypracowania i inne) nauczyciel przedstawia uczniom do wglądu i omawia; prezentuje zasady oceniania, w tym punktację (jeśli była stosowana) i jej przeliczenie na oceny.
- F. Nauczyciel uzasadnia oceny:
 - 1) prac pisemnych ocenianych ze słuchu i wypowiedzi ustnych – ustnie;
 - 2) sprawdzianów, kartkówek, prac klasowych bezpośrednio służących przygotowaniu do egzaminu – pisemnie (w formie punktacji i w razie potrzeby komentarzy) oraz na życzenie ucznia – ustnie;
 - 3) wypracowań domowych – w zależności od typu pracy, formy wypowiedzi itp. – pisemnie (w formie komentarza i/lub punktacji) albo – ustnie.

G. Średnia ważona ocen cząstkowych nie jest podstawą do wystawienia oceny klasyfikacyjnej, ale może stanowić jej element. Ustalając ocenę klasyfikacyjną, nauczyciel bierze pod uwagę kryteria wymagań, a także wnioski z długoterminowej obserwacji ucznia, analizy rodzajów jego aktywności i stopnia zaangażowania w podejmowane zadania oraz uwzględnia motywujący charakter ustalanej oceny.

4. Szczególne warunki uzyskiwania ocen

- 5. Jeśli wskutek nieobecności usprawiedliwionej, w tym szkolnej, uczeń nie uczestniczył w sprawdzianie, kartkówce lub innej pracy klasowej albo nie złożył w wyznaczonym terminie wypracowania domowego, zobowiązany jest to zrobić w nowym terminie, ustalonym z nauczycielem z inicjatywy ucznia niezwłocznie po ustaniu jego absencji. Jeśli uczeń zaniedba ten obowiązek, może otrzymać ocenę niedostateczną, zwłaszcza jeśli jego zaniedbanie uniemożliwia przeprowadzenie zaległej pracy w terminie określonym w Statucie.
- 6. Szczególnie nieobecność ucznia podczas omówienia zapowiedzianych lektur szkolnych wymaga, by niezwłocznie po ustaniu absencji zgłosił się on do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy sprawdzenia znajomości lektury. Zaniedbanie tego obowiązku skutkuje oceną niedostateczną.
- 7. Jeśli nieobecność ucznia w czasie przeprowadzania wymienionych w p. 1. form sprawdzania postępów w nauce nie została usprawiedliwiona, otrzymuje on ocenę niedostateczną.
- 8. Uczeń ma prawo poprawy oceny otrzymanej za wymienione w p. 1. formy sprawdzania postępów w nauce w ciągu dwóch tygodni od otrzymania tejże oceny – w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
- 9. Absencja ucznia nie jest usprawiedliwieniem jego niewiedzy o zapowiedzianych formach sprawdzania postępów w nauce, może natomiast być – zwłaszcza długotrwała nieobecność – podstawą do zmiany terminu zaliczenia.
- 10. Wypracowania klasowe i domowe – jeśli nauczyciel nie postanowi inaczej – uczeń wykonuje na kartkach formatu A4 (najlepiej liniowanych), opatrzonych marginesem; podaje swoje imię i nazwisko oraz zapisuje temat pracy.
- 11. Materiały kserograficzne i elektroniczne dostarczone przez nauczyciela uczeń powinien gromadzić i starannie przechowywać (te w formie papierowej – w teczce lub, jeśli są niedużych rozmiarów, wklejone w zeszyty); ich utrata nie zwalnia ucznia ze znajomości treści, które materiały te zawierają.
- 12. Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się: brak pracy domowej, nieprzeczytanie poleconych tekstów, w tym lektur szkolnych, niezapoznanie się z innymi wymaganymi tekstami kultury, brak egzemplarza lektury szkolnej w formie papierowej lub elektronicznej (z wyjątkiem telefonu jako nośnika) podczas jej omawiania na lekcji (minimum jednego na dwie osoby), brak zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przekazanych uczniowi materiałów dodatkowych wymaganych na danej lekcji.

13. Uczeń może raz – jeśli realizuje program podstawowy – lub dwa razy w semestrze – jeśli realizuje program rozszerzony – zgłosić, że jest nieprzygotowany, nie ponosząc za to żadnych konsekwencji. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji lub niezgłoszenie nieprzygotowania dopuszczalnego skutkuje oceną niedostateczną.
14. Uczeń, który korzysta z „dopuszczalnego nieprzygotowania”, nie musi przystępować do niezapowiedzianych kartkówek (z trzech ostatnich tematów) i nie jest wzywany do odpowiedzi.
15. Za dopuszczalne nieprzygotowanie nie jest uznawana nieznajomość zapowiedzianej lektury szkolnej i wszelkich zapowiedzianych form sprawdzania postępów w nauce.

5. Zasady udostępniania prac klasowych

Prace klasowe – w celu dokumentowania osiągnięć edukacyjnych ucznia – gromadzone są przez nauczyciela i przechowywane do zakończenia nauki w danym roku szkolnym. Ma do nich wgląd uczeń (podczas omówienia tych prac na lekcji i w dowolnym czasie wyznaczonym przez nauczyciela na prośbę ucznia) oraz rodzice ucznia (w szkole).

6. Wymagania na poszczególne oceny klasyfikacyjne

Ogólne wymagania na poszczególne oceny są zawarte w programach nauczania języka polskiego dopuszczonych do realizacji w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Kwidzynie. Są to:

- A. *Oblicza epok*, WSiP
- B. *Ponad słowami*, Nowa Era
- C. GWO

Skala procentowa ocen:

- 100 – 95 % celujący
- 94 – 85 % bardzo dobry
- 84 – 70 % dobry
- 69 – 55 % dostateczny
- 54 – 40 % dopuszczający
- 39 – 0 % niedostateczny

Szczegółowe kryteria oceniania

Niżej przedstawione kryteria należy traktować łącznie

NIEDOSTATECZNY

- nie spełnia kryteriów na ocenę DOP
- nie uzyskał średniej ocen co najmniej 1,75
- nie uzyskał średniej ocen ze sprawdzianów z każdego działu co najmniej 2,0 i nie wykazał się znajomością wszystkich lektur obowiązkowych przewidzianych podstawą programową klasy.

DOPUSZCZAJĄCY

- zna podstawowe pojęcia z zakresu nauki o języku, historii i teorii literatury
- poprawnie stosuje podstawową terminologię z zakresu wiedzy o kulturze
- zna treść omawianych tekstów kultury, streszcza utwory fabularne
- określa tematykę i problematykę omawianego utworu
- podejmuje próby publicznego zabierania głosu
- mówi i pisze, przestrzegając zasad poprawności i komunikatywności
- uzyskał średnią ocen ze sprawdzianów z każdego działu co najmniej 2,0

DOSTATECZNY

– to, co na ocenę DOP, a ponadto:

- zna podstawowe zasady poprawności językowej
- rozróżnia odmiany stylowe polszczyzny oraz rodzaje stylizacji
- zna podstawowe funkcje tekstów językowych
- rozróżnia językowe środki perswazji i manipulacji
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu, wskazuje główne wątki w utworze
- odczytuje sens utworu, uwzględniając kompozycję i słowa-klucze
- dostrzega związki między literaturą a innymi dziełami sztuki
- umieszcza interpretowany tekst w kontekście historyczno-literackim
- charakteryzuje bohatera utworu
- zabiera głos na temat, formułuje opinie, stosuje zasady etykiety językowej
- pisze dłuższe wypowiedzi, zachowując zasady poprawności językowej i kompozycji
- uzyskał średnią ocen ze sprawdzianów co najmniej 3,0 i ominął nie więcej niż 2 z przewidzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności.

DOBRY

– to, co na ocenę DST, a ponadto:

- zna i respektuje zasady poprawności i normy językowe
- rozpoznaje środki stylistyczne, określa ich funkcje w utworze oraz stosuje je w sposób świadomy we własnych wypowiedziach
- zna style w sztuce i rozpoznaje ich cechy
- dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji tekstu
- rozpoznaje typ nadawcy i adresata utworu
- umieszcza interpretowany tekst w kontekście biograficznym, filozoficznym, religijnym itp.
- charakteryzuje elementy świata przedstawionego utworu
- rozpoznaje konwencje stylistyczne
- rozpoznaje motywy, symbole, toposy, aluzje literackie
- krytycznie i samodzielnie zbiera materiały na wybrany temat, korzystając z różnych źródeł
- syntetyzuje i porządkuje zgromadzone informacje
- planuje swoją wypowiedź, sporządzając plan, konspekt, notatkę
- dostosowuje formę wypowiedzi do okoliczności, tematu i osoby adresata
- tworzy samodzielnie i ze świadomością wyznaczników gatunkowych takie wypowiedzi pisemne, jak: referat, rozprawka, recenzja, esej, felieton, esej interpretacyjny, wypracowanie
- uzyskał średnią ocen ze sprawdzianów co najmniej 4,0 0 i wziął udział we wszystkich przewidzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności.

BARDZO DOBRY

– to, co na ocenę DB, a ponadto:

- zna zasady retoryczne dotyczące kompozycji tekstu
- rozpoznaje cechy stylu i języka w poznawanych utworach
- dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji tekstu
- umieszcza interpretowany tekst w różnych kontekstach
- analizuje kreację i elementy świata przedstawionego utworu
- porównuje aspekty analizowanego/analizowanych dzieła/dzieł
- ocenia i wartościuje postawy wyrażane w poszczególnych dziełach literackich
- rozpoznaje wykładniki ironii, groteski, komizmu, patosu
- rozpoznaje nawiązania intertekstualne
- rozpoznaje związki między tekstem literackim a rzeczywistością pozaliteracką (językiem i historią poszczególnych epok)
- rozpoznaje i ocenia procesy zachodzące w kulturze i wzajemne wpływy poszczególnych stylów, prądów i epok

- słucha ze zrozumieniem, notuje selektywnie i funkcjonalnie
- pisze tekst w określonym stylu
- gromadzi i selekcjonuje literaturę przedmiotu wg określonych kryteriów
- uzyskał średnią ocen ze sprawdzianów z co najmniej 5,0 0 i wziął udział we wszystkich przewidzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności.

CELUJĄCY

- to, co na ocenę BDB, a ponadto:
- zna bardzo dobrze teksty z poziomu podstawowego i rozszerzonego oraz inne – poznane w trakcie własnej lektury
- krytycznie analizuje i interpretuje tekst
- zna przemiany zachodzące w obrębie poszczególnych gatunków literackich
- funkcjonalnie wykorzystuje konteksty w interpretacji
- rozpoznaje znaki tradycji
- redaguje własną wypowiedź zgodnie z regułami gatunkowymi i funkcją
- świadomie dobiera środki językowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej
- sporządza przypisy oraz tworzy bibliografię do określonego tematu
- podejmuje własne próby literackie

Oceny semestralne i końcowe ustala się według następujących przedziałów:

6,00 - 5,51 celujący

5,50 - 4,51 bardzo dobry

4,50 - 3,51 dobry

3,50 - 2,51 dostateczny

2,50 - 1,75 dopuszczający

poniżej 1,75 niedostateczny

7. Postanowienia końcowe.

- Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Są one zapowiadane z wyprzedzeniem (minimum 7 dni) i zapisywane w dzienniku elektronicznym w zakładce „Terminarz”. Krótkie prace pisemne (kartkówki) obejmujące materiał trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane. W tygodniu mogą odbyć się trzy całogodzinne prace pisemne, w tym tylko jedna dziennie.
- Wszelkie próby ściągania lub podpowiadania na pisemnej lub innej formie sprawdzenia wiadomości są równoznaczne z oceną niedostateczną
- Próba użycia urządzeń telekomunikacyjnych podczas pracy pisemnej lub odpowiedzi ustnej skutkuje jej przerwaniem i otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej pracy pisemnej, nieoddania pracy pisemnej w terminie, oddanie pracy pisemnej uznanej za plagiat (niesamodzielnej) w miejsce oceny wstawia się „0”, które jest wliczane do średniej ważonej. W dzienniku natomiast widnieje „-”. Znak ten zostaje usunięty i zastąpiony oceną uzyskaną przez ucznia z pracy napisanej w innym, uzgodnionym z nauczycielem, terminie (nie później jednak niż w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły). W tej sytuacji uczeń pisze ją tylko jeden raz i otrzymuje rangę, jak w pierwszym terminie.

- Prace splagiowane podlegają poprawie w następującym trybie;
 - a) Nauczyciel wyznacza miejsce i termin zgłoszenia się ucznia celem poprawy oceny.
 - b) Uczeń pisze pracę w obecności nauczyciela i wyznaczonym przez niego czasie.
 - c) Ocena uzyskana jest oceną poprawy i jest ostateczna.
- Poprawa prac klasowych i sprawdzianów nie jest obowiązkowa.
- Termin i formę poprawy oceny z pracy klasowej i sprawdzianu wyznacza nauczyciel .
- Uczeń może poprawić prace klasowe i sprawdziany z zastrzeżeniem, że:
 - a) uczeń może poprawić każdą ocenę, nie tylko niedostateczną;
 - b) poprawę każdej pracy pisemnej można pisać tylko raz;
 - c) uczeń nie ma możliwości poprawiania prac na tydzień przed klasyfikacją.
 - Ocena uzyskana w wyniku poprawy jest odnotowywana w dzienniku zamiast oceny uzyskanej za pierwszym razem.
 - Sprawdzone i ocenione prace pisemne przedstawiane są uczniowi po upływie maksymalnie 4 tygodni od ich napisania. Mogą być udostępniane w następujący sposób:
 - do wglądu na lekcji,
 - na prośbę ucznia lub rodzica w formie kserokopii lub kopii na nośniku cyfrowym.